

in postala je od dne do dne bolj trmasta; tudi proti Ljuboslavi tožila je teto vèn in vèn, da jo preganja, črti, k pretežkim delim priganja, in mnogo družih tacihi grdih laži. To je oslepljena Ljuboslava verjela toliko raje, ker jej je teta v svoji nevolji neki dan rekla, da Judite vkljub vse njene telesne krasote vendar le ljubiti ne more, in da iz te deklina ne bode prirastlo nič prida.

Ljuboslava, ljubijoča prijazno življenje in mir, prevzemala je v vsakem ravsu in kavsu posredovanje in mešetarenje za spravo med teto in Judito; zaslepljena pa je bila že tako po Juditi, da vselej nagnila se je raje na njeno nego na tetino stran. Koliko zahvalo je prejela Ljuboslava za to od Judite, videli bomo kmalu.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Trsta 21. junija. (*Tabor pri Frnetiču in delalsko društvo.*) Tabor, ki ga je z 9 točkami naznanjenega programa na 20. dan t. m. okrajni glavar v Sežani dovolil, je odložen za ugodniši čas — zato, ker se je c. k. tržaški namestniki vzvidelo iz viših političkih obzirov taborovanje medčasno ustaviti! Tako se glasi pismo, ki so ga prejeli g. Fr. Cegnar in tovarši njegovi, ki so dovoljenja prosili. — Tudi mi imamo „Tagblatt“ — naš „Cittadino“ je prav dvojček vašemu listu v Ljubljani. „Svobodo in napredek“ si je napisal na svojo bandero in pod tem banderom maha po Slovencih in njihovih voditeljih in se napenja na pretrge, da se okolica tržaška brž ko mogoče polašči, da bode tako vredna priti pod izveličavna krila matere Italije! Al ne bo dal — pravi naš pregovor, in le resnico piše „Primorec“, ko pravi: „c. kr. gospodje, o katerih „Cittadino“ piše, da so okolico podšuntali, najdejo pri okoličanih gotovo več posluha, kakor lažnjivi progresisti“. Grdobna Cittadinova pisarija ima, kakor vaša „Tagblattova“ vse druge nasledke, samo teh ne, da bi duh porazumljenja in sprave obudila, kar je v mnogojezični Avstriji živa potreba. — Delalsko društvo se je osnovalo; v glavnem zboru 6. dne t. m. so bila pravila sprejeta; društvo se imenuje „Čbela“, gêslo mu je „Marljivo“; za starosto je izvoljen gosp. Fr. Cegnar; odborniki so gospodje: Raič, Zor, Primožič, Kovšca, Šepf, Zalokar, Pleše, Svetina, Vrbič, Grlanec, Jereb, Kobal. Brž ko bode vlada potrdila pravila, začne društvo svoje delovanje. — Društvo to, ki pod svoje krilo jemlje delalce, je prvo društvo tacega namena na Slovenskem. Bog daj srečo!

Iz Trsta. (*Kako Lah ravná s Slovencem.*) V seji mestnega zbora 1. dne t. m. je govoril gosp. Nabergoj zoper to, da se najvažnejše državljanske pravice, in to o §. 19. gledé okoličanov popolnoma zanemarjajo in da še razglas, s katerim je novi mestni župan naznanil svoje županovanje, je bil pisan v njim nerazumljivem (laškem) jeziku. Vprašam Vas — je rekel Nabergoj — gospod župan: Ali se mislite še za naprej tako obnašati proti okoličanom? Ali nam nočete biti pravični kakor meščanom, in poravnati, kar je dozdej napačnega bilo v veliko nezadovoljnost okoličanov? — Gledé na posebno važnost te zadeve je rekel župan, da mu odgovorí drugi pot. Opazil pa je že tisti dan blizo to-le: Občina tržaška je ena sama občina, le samo italijanski je uradni jezik (!), jez se ne bom mogel odpovedati stari navadi, ki jo je že posvetila zgodovinska pravica (!); pri vsem tem bom (milostno!) preudarjal, kar je razložil g. Nabergoj; če se pokaže, da so pritožbe njegove resnične, zagotavljam, da ne bom nezvest načelom, ki jih trdim. — Podžupan Hermet,

najhujši nasprotnik slovenske ravnopravnosti, se hudo zavalí na g. Nabergoja ter pravi, da pravica mora biti za mesto in okolico; toda okolica ne more tajiti stoletnih zgodovinskih pravic, ki jih ima mesto, manjščini da ne gré, da bi se vpirala zoper večino, — to je, „mi smo mi, Lah, vi Slovenci niste nič!“ — Pod takim regimentom kamo pridemo? In vlada? — — poprašajte podmaršala Möring-a! — Pravil telovadskega društva „Južni Sokol“ ni hotela vlada potrditi, češ, da govoré o političkih znamenjih.

Od sv. Pavla blizo Celja 16. junija. (*Zgubljen fantič.*) En fant se je od svoje družčine zgubil in pri nas kruha prosil. Jaz sem tega fanta obdržal; izpraševaje ga: od kodi je domá, kako mu je imé, koliko je star itd., mi je rekel, da je iz Rezije blizo sv. Višarij domá, da mu je Valentin Lenard imé, in da je 8 let star. Naznanjam to v „Novicah“, da ga žlahta njegova — starišev, pravi, da nima — pri meni dobí. Žlahta njegova, kakor pripoveduje, po svetu porcelán prodaja in cunje pobira. Blaž Winter.

Iz Istre 19. junija. * — Tukaj se je svila (žida) v obče dobro ponesla. Gosp. Kamus jo plačuje od 65 krajc. do 2 gold. 50 krajc.; od začetka jo je celó po 4 gold. plačeval. To ceno je pa menda le zato postavil, da pride ves pridelek v njegove roke. Najzdravejša svila je Kršan-ska. — Po nekih krajih Istre je burja v začetku tega meseca veliko škode storila. Spet bi človek kaj o pogozdevanju Krasa zinil — pa kaj? Vse je zastonj. Posebno smešno je bilo v tem obziru vedenje birokratov (1857 in 1858), koji so na papirju ves Kras že pogozdili — kmeta so v to na tlako priganjali, on je pa v mnogih krajih kol (brez korenin) posadil, znávši, da Kras se ne dá pogozditi, ako se naravski pot ne drží — in to je, ako se nerazdelé puščave. — Smešno je tudi to, kako se je lansko leto zavoljo šole vse le na ulicah oklicovalo — v cerkvi pa v tem nič javilo, a učitelji so večidel duhovni, koji za malo plačo podučujejo; sedaj pa pride pismo zavolj cepljenja kozic in pravi: „Naj se javi iz oltara“ (se zna da po italijanski). Zdravstvujte!

Iz Dolenskega. (*Nova grosupelsko-krška cesta*), ktera pelje mimo Boštajna, Zagracca, Žužemberka, Dvora, Soteske do Novega mesta, je že dodelana in vožnja na njej že se je pričela. Tù ni nobenih hribov, ki so na stari cesti ovirali vožnjo. Cesta je izpeljana od izvira Krke do Soteske povsod po ravnem in med prijaznimi nogradi; vozniki iz Ljubljane v Novomesto in Toplice si tedaj prihranijo lahko nekoliko goldinarjev, ako se je poslužijo.

Iz Št. Jurja pri Svibnem pod Kumom 9. rožnika. (*Letina. Novo ustanovljena šola. Vojska.*) Prav dobra letina se nam kaže; ozimina, vinska trta, mrva, zelje, krompir in fižol nam kaj dobro obetajo, samo za sadje bo srednja; češnje so se nam že slabo obnesle. Tudi se sliši, da škodljive gosenice letos po svetu zopet hudo gospodarijo, še celó na ljubo vinsko trto so se spravile, kakor se sliši od doljnih krajev, kaj neki bo z zeljem? Pri nas so že zgodaj spomladi šolarji gosenične zalege trebili, ker se jim je v šoli zmiraj priporočevalo, naj jih obirajo, ako hočejo v jeseni kaj sadja imeti. Mislili smo, da so pokončane vse gosenice, al žalibog! ni tako. Zdaj je vse polno glogovih belinov! Napovedali pa smo jim vojsko s pomočjo naše šole, ktera se je s podporo naših šolskih prednikov in zvestih domoljubov lani 12. decembra odprla. Vpisalo se je letos 169 šolarjev, od katerih ima večina celo uro in nekteri še več hodá v šolo. S to armado, ktera pridno obiskuje učilnico, nadjam se, da pokončam lahko

na tisoče belinov; obljubil sem vsakemu učencu, ki mi prinese 100 glogovih belinov, pisalo ali pisalno knjižico, kamničke za pisati, jeklenih peres ali črnila. Drugi dan so mi učenci že 2200 teh škodljivcev prinesli. Lové jih sedaj tako pridno, da bom kmalu v zadregi z omenjenimi darili. To se pa samo po sebi razume, da obljuba se mora, posebno pri otrocih, spolniti. Da se v številu ne zmotimo, sem zapovedal, naj jih vsak po sto na nitko prebode; preštete ukažem sežgati. Tudi na šolski tabli računimo, koliko so jih ta dan prinesli, koliko drugi, in koliko je že vseh. Do danes smo pokončali 49.760 glav tega mrčesa. Ali bi ne bilo prav, da bi nas tudi drugod posnemali? Saj se z združeno močjo veliko stori. Z Bogom! Drugo pot kaj več, od naše tako zaželjene ceste proti Zagorju.

J. Pirnat, učitelj.

Iz Kamnika 17. junija. (Iz čitalnice.) „Novice“ so prijazno omenile slovesne naše besede 30. dne u. m. Naj po želji mnogih domoljubov prinesó bralcem govor, ki ga je zložil g. Val. Treven in ga je govorila rodoljubna gospodičina Anica Podrekarjeva. Tako-le se je glasil: „Pozdravljam Vas presrečno, predragi naši gosti, ki ste prišli slovesnost našo povekšat, in Vas vse, domoljubne družbenike naše národne čitalnice! Čeravno bo skoro leto preteklo, odkar se shajamo v narodnem domu, da se podučujemo z berilom in pošteno kratkočasimo, vendar je bilo vse to le pohlevna poskušnja, ali bo mogoče to narodno napravo vzdržati ali ne? Pa videli smo, kako da so od vseh strani domorodna srca veselo prihitela nam na pomoč. In danes že vidim tako veliko in lepo število slovenskih rodoljubov tukaj zbranih. Vendar lahko bilo bi še več; zato se moramo potruditi in prizadevati si, da zaspane budimo, zgubljenih iščemo, dvomljivim pravo svetujemo, vsem pa srčnost vdihujemo, in si po tej edini pravi poti vedno več domorodnih src pridobimo. Dragi domorodci! Jezik, ktereга nam je Stvarnik dal, povzdiguje nas nad mutaste živali; toraj spoštujmo in olikujmo ga, in na vedno višo stopinjo povzdigujmo ga, dokler ne doseže svojega cilja in konca. Ako svoj jezik zanemarjamo in zaničujemo, zaničujemo tistega, ki nam ga je dal — Stvarnika samega. Zato z neumrljivim škofom Slomšekom rečem: „O ljubi, lepi, pošteni slovenski jezik, s katerim sem prvič svojo ljubo mater in dobrega očeta klicala, — v katerem so me moja draga mati učili Boga spoznavati, — v katerem sem prvikrat svojega Stvarnika častila: te be hočem kakor najdraži spomin svojih starišev ohraniti, za tvojo čast in lepoto, kolikor morem, skrbeti; v slovenskem jeziku hočem do svoje poslednje ure Boga najrajši hvaliti, in kakor hvaležna hči svoje ljube matere želim, da kakor je moja prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja beseda slovenska bode“. — Pa z ljubeznijo do jezika mora tudi ljubezen do domovine združena biti: „Tica ljubi svoje gnjezdo v gori, zverina svoj brlog v hosti, ali le človeku bi ne bil drag kraj, kjer mu je zibelka tekla, in ga vsak kamen spominja njegovih rajsko preživljenih dni? ljubimo toraj iz globočine srca svojo predrago domovino“. In zedinimo z ljubeznijo do jezika in naroda še složnost med seboj. Složni bodimo in obstala in napredovala bo neštevilna leta naša narodna čitalnica, na čast društvenikom in na blagor domovini. In visoko bo vihralo gêslo naše zastave: Vse za vero, cesarja in domovino!

Iz Motnika. G. K. (Letina. Vreme. Rudarstvo). Žita se nadejamo obilo, tudi sadja se bo precej dobilo, le hruške se nam bodo slabo obnesle. — Vreme je pri nas ugodno in do sedaj je toča le na južnem zapadu nektare predele potolkla. — Tukajšnji rudokopi še zmiraj niso dobili stanovitne žile premogovega sklada, ktera bi Motničanom mnogo koristila.

Iz Ljubljane. (Truplo 11. maja 1859 umrlega nadvojvode Joana) so včeraj popoldne ob dveh iz Gradca peljali po železnici skozi Ljubljano čez Laško v Tirole na Grad Schöna poleg Meran-a, kjer preblagi gospod po oporoki svoji hoče počivati. Krasna kapelica počivališču je še le zdaj dodelana in stane nad 14.000 gold. Poslednjo čast skazati nadvojvodi, čegar truplo spremlja po poti sin njegov, grof Meran, so prišli na kolodvor c. k. deželni namestnik, deželni glavar z deželnim odborom, odbor družbe kmetijske in mestni odbor. „Novice“ pa, ktere se imajo največ njemu zahvaliti, da so o Sedelnickovem času po večletnem koledovanji smele 1843. leta priti slovenske na dan (policija avstrijska je že pred 26 leti za vsakim grmom vohala panslavista), se še posebno tužnega srca spominjajo preljubljenega Joana na poslednji svoji poti skozi Ljubljano, kamor je rad zahajal družbi kmetijski naši pravi oče. Večnega spomina nam je posebno njegov prihod v Ljubljano 24. junija 1850. leta — premila naključba, da bode ravno jutri 19 let! — in to zato, ker ravno onega leta se je proti družbi kmetijski, ker je v poduk našemu narodu čedalje bolj delovala v domačem jeziku, vnel hud vihar nemškutarski. On pa je tej kači z enim udarcem strl strupeno glavo, kajti na gradu predsednika gosp. Trpinca v Fužinah pod milim nebom, kjer se je mnogo družbenikov okoli njega zbralo, odzdravil je zdravico predsednikovo s to-le nepozabljivo napanitnico: „Tudi na Vaše zdravje, gospodje, in blagor cele kranjske dežele! Kranjska dežela je lepa dežela in njeno ljudstvo je vrlo ljudstvo. Le obdelujte pridno domači slovenski jezik, domače šege in domace kmetijstvo, — obdelujte vse to prav pridno, in tako bo vse dobro šlo!“ — In — tako pišejo „Novice“ v 29. listu 1850. l. — imenitno pomembo te zdravice so pričujoči dobro razumeli (glej gori omenjeni „vihar“) in vnovič navdušeno klicali „slava ustavoljubemu nadvojvodi!“ In slava, nevenljiva slava manom nepozabljivega cesarskega princa, dobrotnika kmetijstva in obrtnijstva notranjo-avstrijskega! kličejo danes „Novice“ stvaritelju svojemu na zadnji poti skozi Ljubljano, ponavlja je iz one pesmice, s katero so ga 1844. l. v imenu Slovenije slavile, ko je po njegovi naredbi bila prva obrtnijska razstava v Ljubljani, sledeče vrstice:

Imé Tvoje, vitez! v črkah je zlatih
Na dvorih visokih, v koči priprost', —
Na zdelkih vsednih, na kamnih bogatih
Leskeče na veke se Tvoja svitlost.

Dobrave pusté si napravil rodovitne,
Poljana Ti cvetek ponuja v spomin,
Ki tvoriti dela umé glasovitne,
Je Tebi hvaležen Slovenije sin.

Naukom stezice odpiral naravno,
Obrtnosti bil si najbolj' učenik,
Dal naš'mu jeziku uzvišenost slavno,
V srcih postavil si večni spomnik!

— (V odboru družbe kmetijske), ki je bil pomnožen po zastopniku vladinem in deželnega odbora, se je na predlog dr. Orla sklenilo, da se za 2800 gold., ki jih je družba spet dobila od c. k. ministerstva kmetijstva, nakupi dobrih bikov za plemo in naj odbor okliče po deželi, da se do 15. julija oglasi, kdor želi

bika prevzeti in ktereга rodú. — Ker je sl. ministerstvo kmetijstva tudi pripravljeno za povzdigo gospodarstva na planinah denarne podpore dati, je bilo po dr. Bleiweisovem predlogu sklenjeno poprašati nekoliko izvedencev, za ktere namene bi bilo podpore posebno potreba. — Učitelju Saje-tu v Predosljih se je na prošnjo njegovo za povračilo stroškov pri pokončevanju hroščev in škodljivih metuljev darovalo 20 gold. s pohvalnim pismom. — Bolno trto, ki jo je podružnica vipavska poslala odboru, je odbor poslal dunajskemu zoologično-botaniškemu društvu v preiskavo. — Za prisednike vladine komisije, ki ima prevdariti novo osnovo ces. žebčarstva, so bili izvoljeni dr. J. Bleiweis, J. Zevnik in A. Malič. — Gosp. Fr. Schollmayr je zanimive reči poročal iz poslanstva svojega v Gorico o svilorejnem poskušališču.

— (*Odpis zemljiščinega davka*) večidel za l. 1867. znaša po naznanilu „Laib. Zeitg.“ z dokladami vred 41.688 gold. Deželni zbor, ki si je izprosil za polajšavo zemljiščinega davka milostljivi sklep cesarski od decembra 1864., bode tedaj priliko imel presoditi odpisani znesek.

— (*Skrb za blagor ljudstva.*) Pod tem naslovom piše „Danica“ to-le: „Sl. kmetijska družba je iz državne subvencije 50 gold. prisodila preč. gosp. Janezu Škofic-u, fajmoštru v Suhoru, ki so ga že poprej svitli cesar zavoljo zaslug za narod z zlatim križem s krono poslavili. Sedanji čas je potrebno, da včasih pojasnujemo, kako duhovstvo tudi za telesni blagor našega naroda dela, ker je zmiraj več krtov, ki poštenje in zasluge duhovstva v nič devajo. Kolikor vemo, je preč. gosp. Škofic že 11 let pastir s pičlimi dohodki na Suhoru. V tem času je iz skalovite pečine pripravil lepe prostore za njive, vrte in vinograde. Pri tem trudnem delu je požgal na 4 stote (cente) smodnika; v vinogradu je zasadil leto za letom krog 40 tisuč (40.000) trt. Dobil je zadnja leta tudi žlanih obrenskih trt (od Rena ali Rajne), nekoliko tacių iz Klosterneuburga, iz kterih jih zdaj po ključih (Schnittreben) namnožuje. Samo to leto je tacių nad 6000 nasadil, nekoliko stotin po faranom razdal, kteri jih bodo posihmal lahko zmiraj več dobivali iz farovškega vrta. To pa je rečeno samo o vinogradu in vinstvu, da molčimo o tem, kar ta neutrudljivi gospod dela in koristi s svilorejo, sadstvom in poljedelstvom“.

— (*Učiteljev ljudskih šol*) iz Kranjskega, ki grejo do 9. avgusta na Dunaj v gospodarsko šolo, je 8. — C. kr. deželna vlada je poslala c. kr. kmetijski družbi nasvèt, kteri učitelji izmed 59, ki so se za to oglasili, naj se pošljejo; družba kmetijska je odgovorila temu vprašanju. Sicer pa jih gré iz doljnega Avstrijskega 30, iz gornjega 18, iz Salcburškega 6, iz Štajarskega 20, iz Koroškega 10, iz Kranjskega 8, iz Primorskega 6, iz Tirolskega 16, iz Českega 30, iz Moravskega 30, iz Šlezkega 10, iz Galicije 6, iz Bukovine 10.

— (*Začasni okrajni šolski ogledniki*) so 1. t. m. nastopili svojo službo. — Šolski oglednik novomeškega okraja gosp. Fr. Vikt. pl. Langer se bode na svoje stroške vozil šole ogledovat.

— (*Odbor slovenske Matice*) bode jutri 24. t. m. ob 4. uri popoldne v čitalnični dvorani imel 14. sejo, ktera se bode vršila po naslednjem dnevnem redu: 1. Prebere in potrdi se zapisnik 13. odborove seje. 2. Tajnikovo sporočilo. 3. Odsek za opravični red nasvetuje priloženi „opravični red“. 4. Odsek za izdavanje knjig nasvetuje: „Naj Matica na svetlo dá telovadno knjigo“. 5. Dr. Jernej Zupanec v imenu presojevalcev g. Iv. Tušekovega prevoda Schödlerjeve fizike nasvetuje: „Naj se ta prevod dá tiskati“. 6. Dr. Jernej Zu-

panec bode poročal o nakupu hiše. 7. Nasvèt novomeških dijakov: „Naj Matica prične izdajati sistematično vredjene šolske knjige“. 8. Rešilo vprašanja: kedaj naj se skliče 5. občni zbor. 9. Nasvetje posamesnih odbornikov.

— (*Dramatično društvo*) ima svoj letošnji občni zbor v nedeljo 11. julija ob pol enajstih zjutraj v čitalnični dvorani. Vrsta razgovorov bode ta-le: 1. sporočilo tajnikovo; 2. sporočilo blagajnikovo; 3. sporočilo gospodarskega oddelka; 4. sporočilo odborovo zaradi igranja v javnem gledišču, osnove dramatične učilnice itd.; 5. volitev novega odbora; 6. posamesni predlogi. — Posebna vabila in imenik udov dobé gg. društveniki ob enem z knjigami za preteklo leto, ki se razpošljejo prve dni meseca julija. K obilnej vdeležbi vabi

odbor.

— (*Železnica gorenska*) se bo, kakor za gotovo slišimo, brž po žetvi delati začela in to po tisti poti, kakor je v prvič načrtana bila, da pride na korist večemu delu gorenske strani, kjer je obrtnije in kupčije kaj.

— (*Učenci Št. Jakobške šole*) so pri slovesni maši včeraj na dan sv. Alojzija v cerkvi tako lepo peli in 14 dečkov po 8 do 10 let starih je na koru k petju godlo tako lepo, da je vsacemu, kdor je milega čutja, srce veselja igralo. Gosp. Belarju, ki na gosle uči to krdelce še le kakih 8 mesecev, gré res očitna čast, da brez hrupa in krika, ki ga dela marsikak drug muzičen zavod, natihoma izvršuje tako lep vspeh.

— (*Katoliška družba*) je imela v nedeljo zvečer malo besedo v čitalnični dvorani. Vrstilo se je lepo petje z deklamovanjem, posledič je bila mala loterija, ktera je izbudila veliko dobrovoljnega smeha. Odlikoval se je posebno vvodni govor čast. gosp. H., kteri je v bolj šaljivi obliki prav krepke in jedernate besede govoril. Tudi dvogovor „Ljubomira“ in „Bogomira“ je bil mikaven. Zbralo se je v „besedo“ nad 400 udov, kteri očitno hočejo pokazati, da je res, kar je rekel govornik v začetku: „Nekdaj ni bilo treba katoliške družbe, — a v sedanjih okoliščinah je je treba“.

— (*Nova mestna organizacija.*) Mestni odbor ljubljanski je v svoji seji 19. dne t. m. sklenil in sprejel popolnoma novo definitivno organizacijo mestnega magistrata. Tudi je bilo v ti seji 8 novih policijskih stražnikov v službo vzetih, tako jih je zdaj vseh skup 20. Te nove premembe prizadenejo mestu kacių 5000 gold. več stroškov. Zato je res treba mestni odbor resno vprašati: čemu vse to? Čemu je bilo treba policijske stražnike pomnoževati na 20, ko je bilo dozdanių 12 popolnoma dovolj? Čemu je bilo treba zdaj magistrat iznovega organizirati, ko je mestni statut še zmirom provizoren? Čemu je potreba mestnega inženirja z dvanajststo gold. letne plače? Ranjki župan Hradecki, ki je zidal in ceste delal, kakor ne kmalu kteri, ni imel nobenega inženirja; tudi deželni odbor nima nobenega za stanovitno postavljenega. Zato res ne previdimo, zakaj bi mesto enega potrebovalo s toliko plačo. Ali so mestni očetje prevdarili, odkod se bodo ti novi stroški jemali? Ali so za kake nove prihodke skrbeli, da ne bo treba naklada na davke? Pred je bilo ravno od teh gospodov toliko hrupa in zabavljanja zoper narodne zastopnike, da slabo gospodarijo. Pa tako na slabem vendar niso mestne kase zapustili zdanjemu odboru, da si upa tako drage prenapredbe delati. To bomo kmalu videli, čigavo gospodarstvo bilo je bolje.

— (*Kako se statistika kuje.*) Dr. Adolf Ficker, direktor administrativne statistike na Dunaji, trdi neki, kakor nam „Laibacherica“ od 18. t. m. pripoveduje, v

4. zvezku 15. tečaja svojih statističnih sporočil, da je med ljubljanskimi prebivalci 40.46 odstotkov (percentov) Nemcev in 59.34 odstotkov Slovencev. Potem takem bi med Ljubljančani skoraj vsaki drugi moral Nemec biti. Da je pa to gola laž, v Ljubljani vsak otrok vé. Ne vsak drugi, še vsak 70. Ljubljančan ni Nemec, in ko bi jih z lučjo iskali, ne najdemo pravih Nemcev vseh skupaj dosti čez 300 glav. Mi se le čudimo, kako je mogel g. dr. Ficker nekomu tako nasesti, in še bolj se čudimo „Laibacherici“, kako je mōgla tako očitno neresnico v vladinem časniku ponatisniti.

— (*Spomenica konstitucionalnega društva.*) Te dni nam je prišla tudi spomenica v roke, ki jo je o zgodbah na Jančjem in Vevčah poslalo ljubljansko konstitucionalno društvo do ministrov na Dunaj. Ona je zgolj opis spomenice mestnega odbora, samo z mnogo več besedami, kar se nam tudi popolnoma naravno zdi, ker sedanji mestni odbor je — le en oddelek konstitucionalnega društva. Tudi ta spomenica napada, grize in sumiči vse, kar je in kar utegne narodno biti; denuncira in kriviči narodne vodnike, duhovščino, šole in šolsko mladino, vlado in uradnike, slovenske časnike in tabore. Maha po Sloveniji in narodni ravnopravnosti. Ona pogreva iznovega laž, da so narodni vodniki pri Janški in Vevški dogodbi pritaknjeni, in da so dijaki kakor na Ježici tako tudi tukaj pripomagavali. A konstitucionalci — to se vé, so zgolj ustavnost, svobodoljubnost in napredek; samo na njih sloni blagostanje in sreča cele kranjske dežele in cesarstva! Ako jih vlada ne bi na vso moč podpirala, ona tega pred sodnim stolom svetovne zgodovine ne bo nikdar mōgla opravičiti. Oni tedaj zahtevajo od vlade energično varstvo svobodnega razodevanja misli, uživanja ustavne ravnopravnosti, osebne politiške in verske svobode, toda vse le samo za-se. Sploh je cela ta spomenica tako strastna, predrzna, resnici nasprotna in hinavska, da nikakor ni na čast tistim, ki so jo naredili, ampak je tudi razžaljiva za tiste, katerim je namenjena.

— („*Brencelj*“ vjet), to je 1040 iztisov 11. lista, ko se je po mestu raznašati začel, je bilo po zaukazu c. kr. državne pravdnije v soboto v prepoved dano. Vrednik njegov v včerajšnjem „Triglavu“ pripoveduje, da še ni izvedel zakaj, in da ga dobó naročniki brž, ako bode oproščen; če pa ne, bode jim „Mladi Brencelj“ naznanil, kako in kaj.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zborovanje delegacij na Dunaji se začne 11. dan julija, — deželni zbori pa nek 9. septembra. — Minister vojaštva si je navskriž z ministrom pravosodja, vendar pravi nova „Presse“, da se ta razpor poravná, državni finančni minister pa da stopi iz ministerstva in da na njegovo mesto utegne priti — Magjar; naposled še Avstrija postane Magjarija. Magjarom se godí po njihovi volji tako, da se je „Reform“ te dni resno čudila, kako da se enemu narodu vse dovoli, od druge strani pa zahteva, da vsi drugi narodi naj bodo zadovoljni in pohlevno hvaležni, ako se jim še odstotek tega ne dá, kar jim gré po polni in večni pravici. — V Dalmaciji je razdraženost med Slovani in Italijani čedalje večja; Slovanom pravični deželni glavar general Wagner je z lastnim pismom ostro zavrnil vladni časnik tržaški „Osservatore“, naj ne žali Avstriji zveste Slované ter se čudil, da vladni list tako grdo postopa. Zdaj pa je vitez Wagner, ki ne odobrava vsega, kar ministerstvo želi, na Dunaj na odgovor poklican. Svet se res čedalje bolj meša in zadrege rastejo kakor gobe iz tal! — Neki Kerber in Fiala sta obdolžena, da sta v Pragi unidan vrgla petardo; preiskava se je začela. — Na Španskem si je državni zbor izvolil generala Serrano vladarja, dokler se ne najde kralj, ki se vsede na nevarni prestol.

Žitna cena

v Ljubljani 19. junija 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 40 — banaške 4 fl. 90. — turšice 2 fl. 79. — soršice 3 fl. 26. — rži 2 fl. 70. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 40. — ajde 2 fl. 50. — ovsa 2 fl. — — Krompir 1 fl. 50.

Kursi na Dunaji 22. junija.

5% metaliki 62 fl. 55 kr. Ažijo srebra 122 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 60 kr. Cekini 5 fl. 91 kr.

Loterijske srečke:

V Gradcu } 19. junija 1869: 76. 66. 10. 50. 84.
na Dunaji } 6. 72. 75. 50. 55.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 3. julija.

Vabílo na naročilo „Novic“ za drugo polovico tega leta.

Častite naročnike, ki so naročeni le do konca meseca junija, in pa nove naročnike prosimo, naj se oglasijo kmalu, da brž prve liste prihodnjega meseca poredoma dobivajo.

Za pol leta veljajo:

po pošti prejemane 2 gold. 20 kr. — po pošti prejemane 1 gold. 15 kr.
v tiskarnici prejemane 1 „ 80 „ — v tiskarnici prejemane — „ 90 „

Za četrto leta veljajo:

Naročnina naj se založniku (J. Blazniku na Bregu hiš. št. 190) pošilja franko, to je poštne prost.

Časi, v katerih živimo, so na vsako stran zeló važni in prihajajo vsaki dan važnejši; zato je vsacemu rodoljubu treba berila in po njem poduka in razjasnila. Posebnega priporočanja menda „Novicam“ ni potreba; obilni njih prijatli jih poznajo, priporočajo jih pa sedanji čas s svojim obrekovanjem tudi — protivniki vsega tega, za kar se naši listi potezajo že dalje kakor je morebiti marsikak liberalček star. In temu gēslu ostanejo „Novice“ zveste tudi v prihodnje.